

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΣΧ. ΕΤΟΣ: 2012 – 2013

ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ: 1^ο ΕΠΑΛ ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: ΦΥΤΙΚΕΣ ΒΑΦΕΣ

ΦΥΤΙΚΕΣ ΒΑΦΕΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ

ΓΙΑΝΤΣΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΣΟΥΡΡΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ

ΟΜΑΔΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1^η ΟΜΑΔΑ

- **Λαμπρόπουλος Νίκος**
- **Μαχαιράκης Γιώργος**
- **Φλουρής Γιώργος**

2^η ΟΜΑΔΑ

- **Αθανασίου Βασίλης**
- **Δέτσης Μαρίνος**
- **Δραγάτσης Δημήτρης**
- **Γκέρτη Γκούρα**
- **Πρένγκα Κριστιάν**

3^η ΟΜΑΔΑ

- **Βλάχου Πόπη**
- **Βάλβη Χριστίνα**
- **Κουλουρίδη Αλεξάνδρα**
- **Μαρκώνης Λευτέρης**
- **Μπίρνιος Αντώνης**

**«Αν υπάρχει ένας τρόπος που είναι καλύτερος
από έναν άλλο, τότε σίγουρα αυτός είναι ο
τρόπος της φύσης»**

Αριστοτέλης

ΒΑΦΕΣ

Οι βαφές χωρίζονται σε:

**Φυσικές και
Τεχνικές ή χημικές**

Φυσικές βαφές

Προέρχονται κυρίως από τα φύλλα, τους σπόρους, τις φλούδες, τους καρπούς, τις ρίζες και τα κλαδιά φυτών, από τα φύκια ή τα οστρακοειδή της θάλασσας, από την λάσπη, μεταλλικά άλατα και οξέα.

Τεχνιτές ή Χημικές βαφές

Οι βαφές αυτές είναι χημικές χρωστικές και περιλαμβάνουν βαφικές οργανικές αζω-ενώσεις στις οποίες σήμερα ανήκει η μεγαλύτερη ομάδα συνθετικών βαφών, αζωχρώματα οργανικών βαφών (αζωβενζόλιο), οξικές βαφές και ινοαντιδραστικές βαφές οι οποίες συνδυάζονται χημικώς με το υλικό και δημιουργούν δεσμό.

Παραδοσιακές βαφές που μπορούν να χρησιμοποιηθούν και σήμερα

- **ΙΣΑΤΙΣ** (τύπος λουλακιάς) Το φυτό ISATIS TINCTORIA δίνει, μετά από πολύ διαδικασία από τα φύλλα του ένα βαθύ μπλε χρώμα.
- **INDICO** (ινδικό λουλάκι) Το φυτό είναι τροπικό και από τα φύλλα του παίρνουμε το λαμπερό μπλε.
- **ΚΡΟΚΟΣ** (Crocus ή σάφραν/ κρόκος Κοζάνης) Είναι Αρχαία Ελληνική βαφή. Από το λουλούδι παίρνουμε το λαμπερό κίτρινο.

- **ΑΙΜΑΤΟΞΥΛΟ** Είναι τροπικό φυτό της Αμερικής και από το ξύλο του δίνει σειρά χρωμάτων σε τόνους του μωβ, μαύρου και πορφυρού σε συνάρτηση με τον σταθεροποιητή.
- **ΛΗΧΕΙΝΕΣ** Είναι φυτά των Μεσογειακών χωρών και δίνουν τόνους του μωβ και του καφέ.
- **ΡΙΖΑΡΙ** Το φυτό φτάνει περίπου 1,20 μ. ψηλό με κίτρινα άνθη την άνοιξη. Η χρωστική βρίσκεται στις ρίζες, μεταξύ του εξωτερικού δέρματος και του ξύλινου μέρους των ριζών.

Διαδικασία βαφής (τρεις φάσεις)

- **Πρόστυψη:** είναι η διαδικασία του μαλιού να δεχθεί τις χρωστικές ύλες
- **Βαφή:** είναι η αλλαγή του χρώματος της υφαντικής πρώτης ύλης
- **Η στερέωση:** γίνεται με βράσιμο σε διάλυμα στύψης ή ξινού (τρυγικού οξέος)

Παραδείγματα **χρωμάτων**

- Για **ρόζ/κόκκινες** βαφές:

Τα παντζάρια και τα μπλε μούρα (μύρτιλα) δίνουν σαν τελικό αποτέλεσμα ένα πολύ γλυκό «σκονισμένο»/ ξεθωριασμένο ροζ χρώμα.

- Για μπλέ/μώβ βαφές:

Τα βατόμουρα και το κόκκινο
λάχανο θα δώσουν μία υποκύανη/
μωβ χρωστική.

- Για **πορτοκαλί/χάλκινη** βαφή:

Τα κρεμμύδια μπορούν να δώσουν ένα πολύ όμορφο και ιδιαίτερο χρώμα στο ύφασμα! Το δέρμα από το κρεμμύδι μπορεί να δώσει ένα δελεαστικό κίτρινο/μουσταρδί, χάλκινο χρώμα.

- Για **κίτρινες** βαφές:

Οι φλούδες από πορτοκάλια και λεμόνια μπορούν να χρησιμοποιηθούν εάν θέλετε η βαφή σας να είναι ένα απαλό και λίγο αχνό κίτρινο.

- Για **πράσινη** βαφή:
Τέλος, το σπανάκι μπορεί να χρησιμοποιηθεί για μία ωραία απόχρωση του πράσινου.

- **Αγκινάρα**

Βήμα - βήμα

- Με τα παντζάρια θα δείτε λίγο αφού αρχίσει να βράζει το νερό... ένα ωραίο κόκκινο σχεδόν αμέσως!

- Για τα κρεμμύδια, τα καθαρίζετε και κρατάτε την φλούδα μονάχα για την βαφή (το υπόλοιπο ας μπει στο φαγητό, να δώσει και γεύση!!) Το αποτέλεσμα είναι αρκετά εντυπωσιακό!

- Η διαδικασία είναι ίδια και για το σπανάκι... ορισμένοι είναι πιο τυχεροί από άλλους... ίσως το χρώμα να μην είναι αυτό που περιμένατε αλλά..... πειραματισθείτε! Δημιουργήστε! Μόνο έτσι θα μάθετε!

- ... σιγοβράζετε για 1 ώρα!! Αυτό σας δίνει χρόνο να προετοιμάσετε το ύφασμά σας έτσι ώστε να «πιάσει» η βαφή.

Πριν αρχίσετε να βάφετε θα πρέπει πρώτα να έχετε προετοιμάσει το ύφασμά σας (στερεωτικό)

Μούρα: Το μονιμοποιητικό υλικό έχει σαν βάση του το ΑΛΑΤΙ. Μισή κούπα αλάτι και 8 κούπες νερό μέσα σε μία κατσαρόλα όπου θα βάλετε το ύφασμά σας να σιγοβράσει για 1 ώρα.

Λαχανικά: Το μονιμοποιητικό υλικό έχει σαν βάση το ξύδι (οξικό οξύ). Θα αναμίξετε 1 κούπα ξύδι και 4 κούπες νερό σε μια κατσαρόλα όπου θα σιγοβράσει το ύφασμά σας για 1 ώρα.

Αφού περάσει αυτή η 1 ώρα, αφαιρείτε το ύφασμα, το ξεπλένετε με κρύο νερό και είναι έτοιμο να το βάψετε!

- Τα βήματα που ακολουθείτε από εδώ και πέρα είναι λίγο θέμα προσωπικής επιλογής. Όταν θα νιώθετε ότι η απόχρωση του υφάσματος είναι και αυτή που θέλετε, απλά αφαιρέστε το ύφασμα από την βαφή. (Δεξιά: βαφή από παντζάρια)

- Παράδειγμα με βαφή από κρεμμύδι.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ

